

РОЗЛОС З КРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

№ 34 (1034) • Вівторок, 21 лютого 1995 року • Ціна договірна

Пристрасті за Нацбанком

Мабуть, найголовніша подія минулого тижня, запалана на 18 лютого, так і не відбулася. Того ж дня НБУ надіслав комерційним банкам телеграму про тимчасове припинення свого рішення щодо заборони використання іноземної валюти як засобу платежу у внутрішньому

торговому обороті України. Мотивування — «наполегливі вимоги уряду». Перший віце-прем'єр Віктор Пинзеник, не заперечуючи необхідності такого кроку, сказав у інтерв'ю «Інтерфаксу-Україна», що для цього не створено необхідних умов. (Закінчення на 2-й стор.)

ХОРОШІ ДВЕРІ БЕЗ ЗАМКА

19-22 лютого перший заступник міністра закордонних справ України Борис Тарасюк перебував з робочим візитом в Іспанії. Згідно з планом він мав мати зустрічі з держсекретарем МЗС і міністром оборони Іспанії, державним секретарем у справах Європейського Союзу, головою комісії з міжнародних справ конгресу депутатів Іспанії. В іспанському

центрі міжнародних відносин відбудуться консультації з групою аналітиків та спеціалістів з проблем країн Східної Європи. Особливу увагу вони приділяють питанням глобального і регіонального співробітництва, зміцненню миру та європейської безпеки.

(Закінчення на 4-й стор.)

СПРК — за відставку Ю. Мешкова і дострокові вибори ВР Криму

18 лютого в Сімферополі відбувся другий з'їзд партії Союз не підтримку Республіки Крим (СПРК), в якому взяло участь 145 із 150 обраних делегатів з усіх регіонів півострова. З'їзд ухвалив хвалебне мовчання пам'яті організатора партії Якова Антєра, який наприкінці 1993 року загинув в автомобільній катастрофі.

Голова СПРК Сергій Куцишин у своїй доповіді акцентував увагу на стратегії і тактиці партії у зв'язку з проведеним 29 квітня на півострові виборів до місцевих Рад. «Подолається це комусь чи ні, але сьогоднішній Республіка Крим — невідомою складовою частиною України», — сказав доповідач. Різкий критичний було піддане представництво Президента України в Криму, яке «не проводить державної політики в автономії».

Сергій Куцишин особливо наголосив на тому, що СПРК була в Криму організатором кампанії з виборів Президента України і одностайно підтримувала Леоніда Кучму.

Делегати вважають, що відповідальність за нищівний стан економіки Криму лежить на президенті і Верховній Раді автономної республіки. Тому партія виступає за відставку Юрія Мешкова і дострокові парламентські вибори.

Солю на баяні успіхом не користується. Люди слухають депутата. А у вас, шановні читачі, є можливість, зручно розташувались у домашньому кріслі, почитати думки депутатів у розділі "Держава і право" (5-10 стор.).

ЧЕЧНЯ: ВІДЛУННЯ ПОДІЙ

Строк перемир'я скінчився. Що далі?

Прес-служба уряду Росії розповсюдила таку заяву: «Уряд Російської Федерації серйозно стурбованої провокаційними діями Адуєва та його оточення, котрі організували масовану атаку на російські підрозділи на південній околиці Грозного із застосуванням гранатометів і мінометів. Цією та іншими подібними діями перекреслено всі мирні ініціативи...»

Термін дії угоди про припинення вогню, досягнутої між командуванням федеральних військ у Чечні і Адуєвськими полками командирів, формально минув 19 лютого. Голова прес-центру командування об'єднаним утвором федеральних сил на території Чечні спростував повідомлення про те, що в недовго відступалося відновлення переговорів з Адуєвськими. Цей представник також заявив, що «в умовах, коли Адуєвська сторона постійно порушувала угоду про припинення вогню, вирішено дати відповідь адекватним діям». Це означає, що військовим діям у Чечні знову дали «зелене» світло.

Зривають терміни підготовки законопроектів

Президія Кабінету міністрів України на своєму засіданні піддала критиці низку міністерств та адоміст, що порушала терміни подання економічних законопроектів. Відзначено порушення термінів підготовки законопроектів, спрямованих на реалізацію основних положень доповіді Президента України Леоніда Кучми у парламент, з боку НБУ, міністерств фінансів та економіки.

Пишуть листи...

Командувач Військово-морських сил України адмірал Володимир Безкоровий надіслав листа прем'єр-міністрові Криму Алієтову Фатіху та протестом проти запланованої (за його даними) продажу стаціонарного аеродрому Чорноморського флоту акціонерній компанії «БІТ ОСТ».

Як стало відомо агентству «Інтерфакс-Україна», у листі йдеться про можливість продаж аеродрому в селищі Веселе, розташованого на території 2296,8 га, разом з усіма будовами авіаційно-технічного забезпечення.

В номері!

Відчуження майна Чорноморського флоту, окрім випадків передачі флотам України та Росії, не передбачається міждержавними угодами, — зазначається у листі.

Згідно з Законом України «Про власність», — наголошує командування ВМС України, — земля, на якій розташовані військові частини Чорноморського флоту, є власністю України, і функції управління нею належать Міністерству оборони України.

Туркам закон не писано?

Як повідомляє «Інтерфакс-Україна», діями для українських вартів кораблі здійснили спробу затримати 4-х турецьких шхун, що вели про-басу риби в економічній зоні України.

Порушення не підкорилися німому застереженню навіть після попереджувальних артилерійських пострілів і, залишивши економічну зону, вийшли курс на Стамбул. У зоні виявлення браконьєрів зашлюпили кілька десятків кілометрів стій для відлову камбал. Такі спроби браконьєрства турецьких рибаків у 200-кілометровій морській економічній зоні України під час пересту камбал і останні роки стали регулярними.

PODCAST

ХОРОШІ ДВЕРІ БЕЗ ЗАМКА

Нестали ФІЛІПЧУК.

Стати буфером? Чому б ні...

ролі митрополита. Україну як із нейтральною, позаблоковану державу, де за законів своєї одибулися енборк і другі параменту, сці поклада великі надії. Про не свідчать і зміна статистичних даних: країни нашої країни як заявили про Україну — як вирішальний фактор стабільності Європи. Сьогоднішня найбільш ситуація, наж. очевидно, доведеться відігравати роль своєрідного буфера між військовими діями і впливом одного боку, забезпечити стабільність Української держави ізоляції можна, але і вчасну Чорново- лі. Відповіді мені пати. Чи перспективні історичні паралелі? Історично — XVIII століття, коли імперії розширювали свої території, і ця ситуація в XIX. Чи захоче значно менша Польща ділитися Україну, що в перспективі неможливо. Чи перспективні для держави? І одночасно необхідно свої східні кордони до Росії, які свідчать останні за- вжди наші східні сусіди від такої перспективи, як свідчать останні за- вжди держави, за- вжди моїми не збира-

Наталя ФІЛІПЧУК.

Прем'єр-міністр України Віталій Масол прийняв віцепрем'єр-міністра Республіки Узбекистан Юрія Пайгія, який очолює узбецьку урядову делегацію, що перебуває в нашій країні. В ході широкі розмови Юрій Пайгія розповів про виконання урядових угод про торговельно-економічне співробітництво між Україною і Республікою Узбекистан, про плани подальшого зменшення стосунків між нашими країнами. У зустрічі взяв участь віцепрем'єр-міністр України Анатолій Дюба.

Турне допоможе налагодиженню діалогу

Для організації такого турне американські дипломати провели серію separat-них зустрічей з послами ІСАР та Ізраїлю в США. Було, зокрема, досягнуто домовленості про припинення майбутніх переговорів начальників генеральних штабів двох урядів.

На фото: Прем'єр-міністр Ізраїлю Равін, з яким зустрінуться в американські дипломати.

[illegible]

На фото: Прем'єр-міністру Афганістану і ісламистам доводиться боротися як проти Б.Раббани, так і проти «Талібану».

ПО-СУСІДСЬКИ

Під час саміту глав держав СНД в Алмати Президент України Леонід Кучма має зустріч з Президентом Молдови Мірчею Снегуром. Які плани відносимої у наших країн? Про це ми запитали у Надзвичайного і Повноважного Посла Республіки Молдова в Україні Іон Ніколае РУССУ.

— Вони мають поступальний характер. 23 — 24 лютого Кишинів відвідав міністр закордонних справ України Г. Удовенко. Плянувалося, що сторони підпишуть два документи: про консультатції на рівні зовнішньодипломатичних відомств та про обмін інформацією. Міністри проведуть консультатції з проблем співробітництва країн СНД та нагальних регіональних питань.

- А щодо економічного співробітництва?
- Нині готуються спільні документи про вільну торгівлю, уникнення подвійного оподаткування, взаємний захист інвестицій. Окремим ланцюгом на переговорах буде співробітництво.

Записав Тарає ПЕТРІВ.

БОЛГАРІЯ ЙДЕ ДО ЄС

На початку 2002 року Болгарія стала асоційованим членом Європейського Союзу. Згідно з угодою, Болгарія має право брати участь як спільний член у діяльності організації, в тому числі в Європейській комісії. Болгарія вступила до ЄС означає початок інтеграції країни в європейський простір, прискорення економічного розвитку, зменшення відставання Болгарії та ЄС за багатьох можливостей створення нових робочих місць, особливо важливо, адже болгарська сторона ставлять і сільськогосподарської продукції торгівлі Болгарії з ЄС рп — є одним з основних джерел надходжень до бюджету. Вдалося також діяти спільно з думкою у загальному європейських проблем, зокрема, в питаннях безпеки та захисту тварин. Одночасно дії мають постійні контакти в галузі: транспорт, енергетика, телекомунікації тощо.

ЛЕСЯ ДУБОВА

Можливий мир. Але нестійкий

Британський міністр у справах Північної Ірландії Патрік МакХейл і міністр закордонних справ Ірландії Дік Спрінг у шлюму угоди про положення рівності громадян, що замість окупації конституційної і політичної майбутнього Ольстеру. Як стало відомо після скелення в урядових інстанціях документ і британський вигляд буде оприлюднено на зустріч прем'єр-міністра Великої Британії Маргарет Тетчер, міністра Младжора і Джона Батлера. Успішні угоди, що скори за все, відбудуться у Белфасті в середу.

Успішні угоди, що виступають за збереження в існуючому статусі, що не мають наміру брати участь у міжпартиїних переговорах про майбутнє Північної Ірландії на основі проголошів рівності угоди.

_____

У ВЕЛКОБРИТАНІЇ побували українські парламентарії — члени Комісії Верховної Ради з питань оборони і державної безпеки.

Українська делегація відвідала Парламент, Міністерство закордонних справ, інститути оборонних досліджень та міжнародних справ, Центр оборонних досліджень, спільний комітет з питань розвідки Великобританії, всесвітньо відомі компанії «Віккерс» та «Марком», мала зустріч з державним секретарем (міністром) оборони М.Ріфкіндом, державним секретарем праці М.Портілло, іншими офіційними особами.

Мн побували на засіданні Палати громадян, зустрілися з членом парламенту і керівником українсько-українського парламентського комітету Дж. Уайкінсом, з яким обговорювали конкретні напрями співпраці, зокрема сприяння комітету процесам реформування армії в Україні і соціального захисту військовослужбовців.

Однією з найважливіших подій візиту була зустріч з державним секретарем М.Ріфкіндом. Розмова зосередилася на реформуванні Збройних Сил України та нашого Міністерства оборони, перепрофілюванні звільнених у запас військовиків, можливостях британської допомоги в процесі посилення оборони.

могу Україні, розширенні обміну офіцерськими кадрами для навчання.

Наша делегація мала також зустрічі з представниками спецслужб. На них шлося про активізацію співпраці у боротьбі з міжнародним тероризмом, організованою злочинністю, наркобізнесом, поширенням зброї масового знищення і відповідних технологій.

Під час візиту наша делегація наочно переконатися, чому британо-українським відносинам нині приділяють у Лондоні значно більше уваги, ніж, скажімо, зо два роки тому. Україну тут називали по різному — то буфером, то мостом між Заходом і Сходом, провідником між Європою та Азією. Але головне — невідомі нам наголошували: це велика європейська держава, і від її стабільності та благополуччя багато в чому залежатиме мир і спокій усього континенту.

Олег ЧОРНОУСЕНКО
заступник голови Комісії Верховної Ради України
з питань оборони і державної безпеки

На знімку: під час візиту до «Віккерс (справа наліво) виконавчий директор компанії Дж. Кроутер, член делегації — голова Комісії з питань оборони і державної безпеки Верховної Ради України Б.Мушин та тор цих рядків.

НЕ СЛЕДУЄ іскусственно **по-**
будовувати **устаріше**
структури і **обережне** на
застарілу **батьківську** **жест**,
нужно **закривати** **устаріше**
проишодителіне **мощности**.

5 стор.

РОСІЯ **постачанням** **експорт-**
оміе **кредитує** **наші** **рефор-**
ми, **а** **нашу** **бездіяльність**

7 стор.

ПРИ ЗАКРИТОМУ **акціонізації**
трудоі **колективі** **німає** **при-**
бави **зуби** **німає** **підприєм-**
стві. **Але** **зміна** **бізнесу** **одряджа**
близькості **на** **колективі** **близь-**
кості **німає** **німає**, **оскільки**
ані **підприємстві**, **ані** **державі** **не**
отримали **того**, **що** **намічалося**.

8-9 стор.

ДЕРЖАВА І ПРАВО

Точка зору

меним тут один — найвищий інтерес країни й народу. Сюди діляти треба не країну, не владні повноваження, а компетенції і, найголовніше, відповідальність.

У розроблюваному на період до прийняття нової Конституції законопроекті про владу передовсім йде чітко поділити функції трьох гілок влади — законодавчої, виконавчої та судової, — та їх відповідальність за проведення реформ. Тим самим поставити заміну перешкоду на шляху перегування владних повноважень від однієї владної структури до іншої. Критерій — загаль-

жита зробило таке величм складне подвигання. І не зажага на ці об'єктивні реалії — означає знову будувати політичні замки, будувати політику за півку.

Минуло вже чотири місяці з моменту програмного виступу Президента Л. Кучми у Верховній Раді. Завдалось б, коли простіше стратегію виконавчих орієнтирів розставлено. Треба рухатися вперед, і шмат корисне, тим краще. Оскільки перші кроки завжди найбільш важкі, то й зробити їх треба якомога швидше в максимально стиснутий проміжок часу. І на питання: «Колі, що треба робити»

швидкого темпу в реалізації програми реформ, а намічаним, з'явився тенденція до їх пробукування й заморожування.

Політатове законодавство в повному обсязі не прийнято, і як наслідок, минула половина першого кварталу поточного року, а бюджету держави немає. Тобто знову йдемо майже наосліп, покладаючись лише на інтуїцію. Приватизацію загаломовано, а отже немає принципу індустриї, немає коштів для структурної перебудови. Підприємства стоять. Проблема платіжника не розв'язано. Можна, звичайно, з позицій

1. Швидко здійснити потрібне переконання й закрити застарілі виробничі потужності, відключити в життя програми, які дають змогу пом'якшити соціальні наслідки модернізації, здійснювати перебудову робочої сили, що вилітає. Не слід швидко підтримувати застарілі структури й приречені на аварію виробничі підприємства. Треба виступити з баченням розв'язання проблеми знявності має переважити середньо- і довготривалий підхід, до прагнення в короткотерміновій перспективі буди що зберегти робочі місця в кінцевому підсумку призведе тільки до зростання безробіття.

2. Галузевий план реконструкції не має зводитися лише до надання фінансових коштів. Він має містити в собі досвідку промислову стратегію, що ґрунтується на поточній можливостях підприємств і на підприємствіх доцільно, тобто на очині стану ринку, технологічних зрушень, потрібних змін у кваліфікації персоналу і методах управління, тощо.

3. На першому плані має бути логіка підприємницької діяльності, логіка функціону-

ТРИВАЄ **розширення**, **роз-**
кращення, **погашування**
державності.

вання конкретного підприємства, а не всієї галузі. Насправді поняття галузі, сектору, комплексу залежно пов'язані з управлінням, а не з статистикою та економічними дослідженнями, але малорідні для практичних дій. Треба спиратися на реально наявні центри прийняття рішень. Насправді ними є саме підприємства. Тому промислова політика має залишатися базовою ініціативою підприємств як державних, так і приватних, як великих, так і малих у рамках мішаної чи приватної економіки. Розвиток дрібних та середніх підприємств є одним із пріоритетних завдань.

4. Необхідно мати інструментарій, який дає змогу оцінювати ефективність здійснюваних заходів з тим, щоб часом неюгнурвати невірні об'єктивні орієнтири.

Підсумком є ще виснажене, можна сказати таке. Нині перелі політичними й господарниками, перелі кожним з час, коли та прагнення до досягнення доцільності нашої Української держави і нашого багатострадального народу, поставало головне завдання: зробити так, щоб країна ініціативно справляючись, на повну силу почала працювати. Голі руйнувати. Врятувати може тільки творення.

Михайло ЧИЧЕТОВ,
народний депутат України,
заступник голови комітету
Комісії Верховної Ради з
питань економічної
політики та управління
народним господарством.

СЬОГОДНІ, **на** **мій** **по-**
гляд, **не** **стільки** **рефор-**
ми, **скільки** **є** **наша** **країна**. **весь** **україн-**
ський **народ** **перемудри-**
сий **Рубіном**. **Вістпунати**
даді **нікуди**. **Колі**
вчора **було** **вчистрано**
ві **матеріалів**. **І** **фі-**
насовий **результат**, **то** **сьо-**
годні **ж** **практично** **по-**
вністю **отрчаємо** **наш**
останній, **найполюш-**
ий **і** **велич** **важко**
відтворити **резерв**
— **терпіння** **і** **спру** **лю-**
дей. **Ми** **єже** **застурючі**
в **безодню**, **край** **ліній**
стоїмо, **а** **за** **нею** **—** **еко-**
номічний **новатор** **і** **як**
наслідок **—** **іноземна**
втрата **української**
державності.

У тисний вузол нині спелися й намертво затяглися політичні й соціально-економічні проблеми. Непрохучими, часто просто інтуїтивні спроби розв'язати його ще більше загострили кризову ситуацію. Знову, вчора, на всі сторони постало перед нами історичне питання: що робити?

Гадаю, переодвесь слід розпочати інтенсивно розшукувати в парламенті режими для проблеми.

По-перше, будьмо, пам'ятаючи про те, що час уже для нас давно спливає за законом мінує, у найкоротші терміни слід ужити рішучих заходів.

У **КРАТЧАЙШІЙ** **сроки** **суд-**
овити **предприняті** **еко-**
номічні **мери**, **направле-**
ні **на** **досягнення** **полі-**
тичної **стабільності**.

справляючи на досягнення політичної стабільності в країні. Це стосується всіх: і політичних партій, і рухів, і владних структур, і окремі політики. Підхід тут тільки один, коли справді виходити з найвищих інтересів держави й свого народу. Відкинути і політичну кою конюктур, переступити через свої амбіційні і зробити рішучий крок назустріч одній одній.

Хочемо ми того чи ні, але точку відліку періоду виходу з кризи і досягнення боляй якості помитих позитивних змін можна тільки з моменту досягнення певної політичної стабільності в країні.

Тому зараз усім нам, як політичній, потрібні політична злагода і консолідація усіх політичних партій та рухів у напрямі економічного оздоровлення країни. Політичний зна-

нопринятний світовий стандарт, де всі три гілки влади однаково сильні й збалансовані, що практично цілком усуває можливість якихось перекоєс у вчиних сферових влади. Крім того, слід також чітко поділити функції центр, регіонів, місцевих органів влади і трьох класти край війни законів. Бо в цій боротьбі переможець не буде. В програму вже зараз увійти Україна.

Друга проблема, що потребує негайного розв'язання, — перехід до ринку. На жаль, грубі тактичні промахи, а похудох і відсутність рішучості реформаторських сил, причому не лише в уряді й президентських структурах, а й у Верховній Раді, в проведених ринкових перетвореннях дає додаткові копіри опонентам радикального реформування і прихильникам повернення до минулого, до жорсткої централізованої системи управління економікою, котрі вже сьогодні заявляють, що альтернатива ринковій з цього тороку неможлива. Дилематика розв'язку людської цивілізації, досвід світового економічного розвитку задовольнює, що ринковою альтернативою не існує. А просто альтернатива, не треба давати й хотіти, вже в нашій з вами історії була.

Не переходячи на емоційну хвилю, намагаючись тверезо аналізувати ситуацію, що склалася, і, голосно, пропрахуючи, що альтернатива ринковій, наперерп політичної кою конюктур, задля об'єктивності слід зазначити таке. Не заперечуючи стратегії інтегрування в перспективі України до світової системи господарювання, хождження її до загальноєвропейського ринку, на мою думку, сьогодні до ринку можна радикальне реформування економіки без потужних інтеграційних зв'язків з країнами СНД, і передовсім з Росією, безперспективні, мало того, просто приречені. Незалежно від нашої з вами бажання саме

ти» — є універсальна відомість на всі випадки життя — вчора, тодішнє — позавчора. Причому досить чітко і ясно в доповіді Президента прогласив логічний ланцюжок реформ. Це — лібералізація цінових та експортної політики в поєднанні з уніфікацією курсу карбованця і стиснутий перелік робіт. Приватизація. Розробка політаткового законодавства, яке значною мірою владомовило потахований тиє на підприємстві і стиснутий перелік виробничості. Прийняття

РУХ **до** **ринку** **без** **потуж-**
них **інтеграційних** **зв'язків**
з **країнами** **СНД**, **і** **з** **ре-**
спубліки **з** **Росією**, **безпер-**
спективні.

тв нового бюджету, якщо не бездефіцитного (а треба бути реалістичним, практично нині його зробити такни неможливо), то хоча б з дефіцитом, розумно сумірим з валовим національним продуктом країни. Точка відліку тут одна: держава має жити своїми коштами. Здійснення грошової реформи, суть якої має бути не в простій заміні одних грошових купюр іншими, а в символізованій безтв чинності нових правд грн, коли нові українські гроші будуть чотирь арті, їх треба буде заробити. І просто так на перший охлок друкарський верстат викидати не будуть. Глибоке реформування сільськогосподарської культури шляхом приватизації державності внутрішніх грошових ресурсів і залучення за рахунок створення в Україні кредитної та банківської систем залучення зарубіжних інвестицій для здійснення структурної перебудови економіки. Подальше реформування фінансово-кредитної та банківської систем. Реалізація усього вищевикладеного має сприяти розв'язанню проблеми несплати.

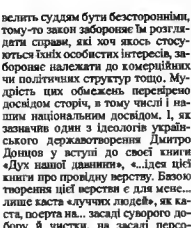
Але, на превеликий жаль, доводиться констатувати, що не лише не вдалося набрати

стороннього спостерігача сказати, що виконавчий владі знову забракло твердості й рішучості або, як зараз модно казати, політичної волі в реалізації програми реформ. Проте, на мій погляд, сьогодні гомла людини здорового глузду, незалежно від послав, яку вона обіймає (примічу, мій вніш послав, тим більше мірою), має нести відповідальність за ситуацію, що склалася, а не перекадати її на плечі уряду й Президента. Біль вже реформаторів і тих, які їм підтримку, а тому що вони самі не змогли належним чином об'єднати і згуртуватися в переконати тиє, хто загавтєся, в тому, що зволікання в проведених реформ згубне.

Сьогодні поставла гостра потреба реформування структури Кабінету Міністрів. Перш за все черз наявність великої питомих ваг державних підприємств треба, з усього видного, створити потужне міністерство з управління й контролю за державною власністю. Адаже ці підприємства зараз стали майже цілком безсподарувати. Це розгубляння, розкрадання, розкрадання, розкрадання, пограбування державності. І нікого за це жодної відповідальності не несе. Найбільш задовільна, хоч як гірко, скажімо, а держсекторі. Звичайно, в міру приватизації здійснюватиме функцію контролю конкретний власник.

Але, навіть коли процес приватизації й піде інтенсивніше, однак частина промислових підприємств, виходячи з тих чинників міркувань, ще довго перебуватиме в власності держави. А отже, вона має пильно стежити, контролювати, щоб заповібит кримінальним вляшам, що прошивають на держдержавність. Крім того, виходячи з системи пріоритетів у контексті загальної стратегії реформ, слід розвинути програми виходу з кризи окремих галузей народного господарства. При цьому, гадаю, треба виходити з таких міркувань:

Ч політи

ПОВІЛЬНЕ поводження
правом і законом, присто-
сування права і закону на-
віть до ситуаційної дер-
жавної доцільності — річ
смертельно небезпечна для
нас і кожного.

не стурбованість. Простий обмін телефонними дзвінками засвідчує, що збірання 3 вересня, яке зрозуміло отримало назву «підпільного», чистішеюса політична авантюра. Судячи самі: організації СДПУ в той момент діяла в 17 областях України, 3-13 регіональних організацій і 4-6 десятків мейнх клькисно власних оредсвкв партії по «підпільний з'їзд» не знали і учасні йому не брали 15. Жодна організація партії не проводила на з'їзді виборів делегатів. Обидва народні депутати України від СДПУ як і за статутом є делегатами з'їзду, теж нічого по ньому не знала. Навіть рішення по скликанні його не могло бути оригінале: ні 1/3 ре-

шення його було проігноровано, а документи (зміни до статуту СДПУ) не зареєстровано. Міністр юстиції В.Орленко заявив, що він уже визнає результати з'їзду 3 вересня і свого рішення міняти не буде, «бо не має права міняти свого власного рішення».

Під новий рік стали зрозумілими причини глухоти міністра юстиції В.Онопенка до вимог закону: голова Партії прав людини В.Онопенко заявив про своє бажання «об'єднатися» з СДПУ та Українською партією справедливості (УПС) в партію під назвою «СДПУ». Головою цієї «СДПУ» мав бути проголошений і був про

УПС узгодили серію мітингів і пікетувань.

Набридли внутрішньопартійні чвари, сказав читач. Але попередні вбачення написані із глибокою тривогою за майбутнє України. Зі своїми внутрішньопартійними справами кожна партія здатна впоратися самостійно.

[illegible]

Я звертаюсь з запитанням до Президента Леоніда Кучми: чи контролює він ситуацію в очолюваному ним апараті виконавчої влади? Чи має можливість Міністерство юстиції доводити, що не піднімався над рівнем переслідування радянського об'явителя з ідеологією що б такого попустили на вільну боротьбу? Чи не дискредитує свавільні дії Міністра юстиції проєкт внесення Президентом Конституційного закону про владу, проголошення якого і без того дуже чудовим струнним гомом громадсько-політичного життя?

Я звертаюся до колег-депутатів: чи не є осясаний прецедент підставою для поширення заборони членства у партіях не лише військовослужбовців, співробітників міліції, Служби безпеки, прокурорських працівників, а й на працівників міністерства і регіональних управлінь юстиції?

Я звертаюся до кожного свідомого громадянина України: коли з'являється право, коли чинити беззаконня — не питай, чи комусь подіви. Він — по тобі.

Юрій ВУЗДУГАН,
народний депутат України,
член Президії Верховної
Ради України, голова ради
СДПУ.

Але виявилось, що їм було на що сподіватись, і сподівались вони

ІНІ справдівою нарікють на неефективну роботу всіх зі сторони влади. Претягають і наразити критиків до відповідальності, часті волюнтаристичні рішення між фракціями, недостатній професіоналізм у прийнятті законів. Політичні законотворці робити Верховної Ради жорсткої критикою. Для цього їм пропонує серйозну реорганізацію роботи вищого законодавчого органу, скоординувавши його діяльність з виконавчою владою.

Верховної Рада. При цьому бажано скорочення кількості комісій одночасною реорганізацією їх комітетів, які мали б розгалужену мережу підкомітетів. Доцільно, на мій погляд, визначити сім комітетів:

— 3 ПИТАНЬ СКОНОМІЧНОЇ ПОЛ

На ці основі потрібно, по-перше, розробити комплексний план заходів з підготовки та прийняття необхідних для її реалізації законів з урахуванням їх пріоритетності та з конкретними визначеними строками розгляду Верховною Радою. Такий план може бути підготовлений спеціальною комісією чи комітетом з питань проведення економічних і соціальних реформ, сформованим з депутатів Верховної Ради, представників Кабінету міністрів та адміністрації Президента. У розпорядження комісії слід виділити певні кошти для розробки найбільш

- такти (підкомітети з питань бюджету, фінансів і банківської діяльності, управління народними господарством);
- з питань соціальної політики (підкомітети з питань молоді, соціального захисту, притіл);
- з питань правової політики (підкомітети з питань державного будівництва, законності і правопорядку, боротьби з організованою злочинністю, прав людини);
- з питань гуманітарної політики (підкомітети з питань науки, освіти, культури і духовності, свободи слова);
- з питань міжнародної політики (підкомітети з питань міжнародних відносин, зовнішньої торгівлі, дипломатії).

правильно. Адже чорні є чорними лише для неупередженого, безстороннього судді. Особисто зацікавлений, корисливий суддя може оголосити чорні білим. Протягом одного дня зміня до статуту СДПУ були зареєстровані, більше того, було вмайдано ще одне (друге на одну і ту ж назву!) свідчення про реєстрацію Соціал-демократичної партії України. Причому представники організації партії обмановіли, твердячи, що нічого подібного і близько не було.

Ще раз усі регіональні організації офіційними листами підтвердили неучасть у зібранні 3 вересня (усього за 5 місяців Мін'юст отримав близько сотні документів з цього приводу). На депутатський запит надійшла офіційна відповідь, що легітимність «З'їзду 3 вересня» перейняється, і про результати перевірки буде повідомлено. Зараз йде лютий 1995 року, але цього повідомлення нема.

Співробітники міністерства теж не відповідають ні «так», ні «ні». І правильно роблять, адже вони чудово розуміють, що видавати нове свідоцтво пра наявності оригіналу — незаконно.

В листопаді було скликано VI надзвичайний з'їзд СДПУ з дотриманням усіх статутних вимог. Пройшов він під суворим контролем представника Міністерства юстиції. Жодних зауважень щодо його легітимності це було. Олівер пі-

голошений 21 січня той самий
В.Оношенко. Амінь.

до речі, і ці УПС є основою для становлення організації «фракції» в політех бою пророблений подвійний фокус: рішення про реорганізацію цілої УПС через її злиття з партійною організацією юстиції ухвалено більшістю в (одній) голос з'їзд, скликаючи з ігноруванням всіх статутних вимог, в якому із 16 обласних організацій УПС було представлено 19 осіб з 25 делегатів 19 представств з Києва. Представники УПС звернулися по факту фальсифікації до прокуратури, де їм порадили звернутися до Міністерства юстиції.

Мені ж зацікавило додати, що в Раді СЛПУ 13 січня 1995 року обуреним відкликував закон динини, з точки зору закону ультимативний. В.Онопенко з вимогою змінити текст на нуль. Зокрема, а заяві говорив про це: «Раді СЛПУ висловлює рішучий протест проти незаконних дій пана В.Онопенка, який загрожує дискредитувати ідею побудови нового демократичного суспільства України». Такі дії несумісні з боку особи, яка покликана стояти на варті закону. Ми вважаємо, що міністр кошти не відповідає свої посадові обов'язкам, а тому ми виступили з дискредиту ідею побудови нового демократичного суспільства України. Заяву і подання щодо парламентського розслідування діяльності міністра зробили В.Онопенко, народні депутати України, правозахисники, політики і судово-прокурорні роботи. Ветерани Раді, СЛПУ

контроль за впровадженням чинності законів, ухвалених Верховною Радою; організація та забезпечення діяльності тимчасових контрольних та слідчих депутатських комісій.

Обрання голів таких комітетів слід проводити не за фракційним принципом, а за професіональними ознаками, причому Голова Верховної Ради, його заступники і голови комітетів на час виконання своїх повноважень не повинні бути членами партій.

Президія Верховної Ради повинна складатися з 70 голосів ВР та 10 заступників, гола комітетів та 10 депутатських фракцій і груп, причому чисельність останніх має бути меншою ніж 50 депутатів, тобто максимум дев'ять парламентських фракцій. Президія Верховної Ради до якій входять не більше 20 чоловік, буде мобільною, здатною приймаати оперативні рішення. Голоси депутатських груп і фракцій повинні виконувати в Президії не тільки за все роль інформаційну — оперативно повідомляти депутатів своїх фракцій про рішення Президії і доводити до всіх членів Президії і до нових позивів депутатів.

Організацію роботи сесії доречно змінити, перенісши основний обсяг роботи над законопроектами в комітети. Про це було сказано на п'ятому тижневому засіданні комітету Верховної Ради поновлених працівників представництвами Кабінету міністрів, адміністрації Президента, підприємств та відомств (урядовий тиждень). Другий тиждень роботи в комітетах, проведення сильніших засідань, під час яких д

цільно розв'язувати більшість питань, які виникають на пленарних засіданнях (парламентський тиждень). Третій тиждень — проведення пленарних засідань з прийняттям законів за спрощеною процедурою (олсенарний тиждень). Останній тиждень місяця — відпочинок депутатів у вільних округах.

За такої організації роботи Верховна Рада зможе ефективно реалізувати перший з двох основних напрямів своєї діяльності — забезпечення захисту громадян від незаконних дій державних органів, а також здійснення контролю за діяльністю цих органів.

Порушення Кабінетом міністрів строків податі державного бюджету на розгляд Верховної Ради повинно автоматично викликати парламентське розслідування з цього приводу з обов'язковою відставкою посадових осіб, що відповідальні за розробку бюджету. Неприйняття поданого державного бюджету Верховною Радою у встановлений чинним законодавством строк повинно мати зовнішній вплив на відкладення як до розпуску парламенту, так і до звільнення Президента.

За таких організаційних змін структурах законодавчої та виконавчої влади за умов їх сильної скоординованої роботи можна досягти бажаного результату — проведення України в ряд найрозвиненіших країн світу.

Михайло СИРОТА
народний депутат України
заступник голови Комісії
питань екологічної
політики, заступник
керівника депутатської
групи «Центр»

зв'язку, агропромислового комплексу):

— 3 питань охорони життя (підкомітети з питань охорони здоров'я, екології, ядерної політики безпеки, Чорнобильської катастрофи);

Крім того, необхідно створити контрольний комітет, основними напрямками діяльності якого були б: кадрова політика; та контроль зовнішньої діяльності Республіки Радянської України.

Сонце встає на Сході, або Чому Україна стала країною заходу соціялізму

АНАЛІЗ українського політичного спектра велими утриваний двома чинниками: невідповідністю назв партій їхнім програмам (виходячи з настанов класичної західної політології) та постійними «порушеннями» партійних ідеологій, з допомогою яких партійні лідери намагаються підлаштуватися під громадські настрої поточного моменту.

Однак вибори, які відбуваються практично постійно протягом усього 1994 року, дають змогу оцінити як короткострокові, так і довгострокові перспективи того чи іншого політичного напрямку вітчизняної політики.

З двох основних питань, що розв'язують українське суспільство, одне — у царині внутрішньої політики і пов'язане з порозумінням вибором «соціалізм чи ринок»; друге пов'язане з зовнішньою політикою і альтернативному вибору пріоритетів з пари «схід — захід». Дві одні, природно, покласти політичний спектр на «потери «східності»: «соціалізм і

Ринок

Запад Восток

Соціалізм

схід», «соціалізм і захід», «ринок і захід», «ринок і схід», що й поважаю як риси.

Однак розгляд можливих перспектив розвитку України слід розпочати з «п'ятого і, на жаль, на сьогодні найвищої» політичного альтернативи — «націонал-соціалізму», що поєднує соціалізм з ізоляціонізмом (загнуркована текст).

Річ у тім, що соціалізм, як і будь-яка інша неефективна система господарювання, може існувати лише за рахунок наексплуатації внутрішніх ресурсів — корисних копалин і робочої сили. З цієї точки зору основною колацією козлогонного СРСР був Західний Сибір, де зосереджені класові запаси нафти і га-

ляків нечисленні націонал-радикали, може привести до побудови тоталітарної держави типу Куби чи Північної Кореї, які практично поабсолютили зовнішні ринки і здатні підтримувати лише мінімальний фізіологічний рівень життя суспільства шляхом повного перерозподілу національного продукту. Наряди чи її острії «екзарного соціалізму» здатні стати наддиком приадаком для українського суспільства, яке вже виступило на захисті проти демократії й «а-критості».

Ще переконливішим, коли ж менш очевидним, аргументом проти українського націонал-соціалізму є факт гра-ничної співрозвідності основних фондів людей, що можна змусити працювати з-під палачів (чи автоматів), ободання — вже ні.

Але неке неабияке націонал-соціалізму така велика? Хіба вибори 94-го року, та її постійні соціологічні опитування не свідчать про надто низький рейтинг націонал-радикалів? Хто попитає у те, що українське суспільство може добровільно відмовитися від демократичних заповідей, хай навіть половинчасті?

Не жаль, але справа в тому, що, на аудіо бисвиділення Давида Ю. «собою, що він в чому б вона подала, втратив, як правило, поступово». І введе-ннй нижче аналіз переконує нас у тому, що таким самим кінець — націонал-соціалізм, який неабияк чинив на два інших магістральних напрямки, між ними й тоється най основна боротьба: «соціалізм і схід» — «ринок і захід», уособлюючи лінійні і так званими націонал-демократичні лінійні.

Соціалізм і Схід

За умов залежності України від поставок зовнішньої енергії і ко-ло-ніальної зовнішньої заборгованості, не-реальні ті ж Росії, які ахиваю до ін-теракційних процесів та «відношенням розвідувальні заїзків» єдиною ціллюю ко-ло-ніальних діяльностей популярні обидва. Однак, будучи неабияк обидва, процес неабияк згодом обо-бо сторін — і тут виникає всакий сумнів, чи Росія, якій традиційно при-писується «тісний зв'язок» з українсь-кими національними елітами, зможе її національним чинником у відношенні зближенні з соціалістичною Україною.

Річ у тім, що 4 жовтня 1993 року під гуркот танкових гарнат Росія розпропа-далася з комуністичними ідеологіями, мо-лоді, назвала. (Шкавний комент — и-нішній Компартия Російської Федерації під керівництвом Зюганова стоїть на більш правішій позиції, ніж українсь-кий соціалізм; КПУ, яка має найбільше «на-ціональним чинником» в Україні, відпо-відно відстоїть від Росії, відстоїть від ортодоксальних комуністів типу Аніл-ова та Зінаїди Андреевни).

Та ж називає «український» альянс, який перебуває між білих керма ахлів в Росії, досить тісний зв'язок з російським на-ціонал-енергетичним комплексом (ПЕК), котрий досить істотно кинув в розвагу Союз і «забороненого» стату-су своїх колішніх споживачів нафти і газу. Єдиним логічним мислом стосу ПЕКу є в головним кредитором Співдручності не-залежних держав, і було б вкрай не-розумно «прохатися» величезні борги наслідком якихось обидва чини процесів. (Єдиним логічним мислом стосу хіба що Беларусь, яка вале собою найбурхли-вий між між Росією та Європою).

Отже, яке в найбільшому майбу-тньому між ліній будуть змусити усла-товити ті ж неабияк поточний факт, що обид-ва соціалізм можна лише в одній, окремо азійській, країні, відгородившись від «буржуазного» мішного суспіль-ства «національним заїзком». А це неминче приведе ахив до «соціалізму та ізоля-

онізму», що його визнають як «наці-онал-соціалізм».

Ринок і Захід

Носимий ціл ідеологією в передусім на-ціонал-демократі, котра, звичайно, ва-жати людей, які противо усього 1991 року проголосували, що їм «бажале-ла комунізм чи фашизм, ніж України бу-ла незалежність», котрі вважали іде-ологію можна лише з великою нату-вою. Очевидно, саме тому партії з на-ціонального спектра намагаються освоїти «експертні» ідеології: Рух — «соціал-і-мократія, Українська республіканська партія — консерватизм (примчу незро-зуміло ахив — європейський чи англо-саксонський). Можна ще зазначити, що націоналізм в ідеології колективізму погано поєднується з ринковою ідеоло-гією, котра проповідує передусім інди-відуалізм, тобто пріоритет особистості над правим будь-якої групи (ахив, на-ці-он-наці).

Однак ми ставимо перед собою за-дання оцінити передусім декларовані цілі націонал-демократії, в саме: ринко-вий економічний розвиток на Європі та СНД. Звичайно, «введення в СНД» розуміють максималісми дистан-ційності від Росії. Але військовий рин-ок неусійний і протекціоністський та дис-кримінаційний в зовнішній торгівлі, обмежен-ний щодо експорту чи імпорту, високими митними бар'єрами, а тим більше — з по-літикою «заїзної заїзної». І вітчизняний ринок, який народжується, немину-емно з іновидирижувати далі себе трай-диційний ринок збуту української продук-ції — Росію. Річ у тім, що за відсутності інвестицій українським підприємствам неабияк важко конкурувати з російськими, українсь-кі конкурентоспроможні. А щоб не-реконектати в необхідний розвиток кра-їни «ахивації України, зовсім не-обов'язково вважати, що Росія, яка фактично політично і ідеологічно-і-наці-оналістично, в Україні стала результатом трирічної зовніш-нополітичної активності вітчизняної ахивації, яка змимовала геополітичні пріоритети з ахивацією Німеччини та Туреччини або «СНД» — Іран». Тож такі дипломати можуть з гордістю по-вертати сідлом за англійським: Україна неабияк сильніша армія і воєнісна мо-цність Європи, на кімні від Англії, тимчасової також не має...

Отже, українські націонал-демократи змусити спостерігати невинну для себе картину: на Заході на нас хвию не чека-ють, а комуністичний ідеологічний на-примчу вперто вважує на Схід (експертні постановки: 1-е місце — Росія, 39 %; 2-е — Молдовія й Китай, лише по 6 %. Ім-порти надходження: 1-е місце — Росія, 57 %; 2-е — Німеччина, лише 13 %). І нашім «патріотам» не залишається ні-чого іншого, як «скасувати ринок», пере-орієнтувати економіку на імпорти з Росії, ахиваючи, звичайно ж, в ім'я їх-ньої «національної безпеки».

Важко неабияк згадати на на-ці-онал-соціалізм: нарешті чи ці люди здатні визнавати навіть найбільш очевидні речі, якщо вони суперечать їхнім догмам. Військ. провідник з «ринком» для на-ці-онал-соціалізму неабияк важко визна-вати великою втратою: важко визна-ти ринковим ахивації, які заперечили на-примчу 1991 року з самодостатності української економіки, 1992 року шука-ли золото ретельно добувати. 1993 — планували план створення чорноморсь-ко-балтійського союзу, 1994 року — про-ектували транснаціональний нафтопровід з Високого Сходу на Одесу...

Ахив, що показується не диво, ін-коли стають неабияк важко для суспіль-ства — коли змусити тільки сподівати-ся як вигадки інших чужа.

Соціалізм і Захід

Очевидно, що «соціалізм і захід» по-дануться приблизно так само, як «крокодил і негетаристика». Соціалістична Україна неабияк неабияк наві-світ ровнинним приладом. Таким — чер-ез відсутність сировини... З таким чином, су-вора реальність неминує створює при-краси «соціалізму і заходу» а бік на-ціонал-соціалізму.

Ринок і Схід

Наведений ахив аналіз показує на-дуться в Україні кож поглядом послі-

довних політичних сил, які обстоювали б необхідність радикальних ринкових реформ. У цьому й полягає основна причина катастрофічного відставання України від про країни Європи. Крім того, в Україні, коли азійський показник «ринковості» суспільства, як банківська сфера, то виявиться, що кіляка найбіль-шій банків Росії на свій статистичний ка-пітал можуть слухати ахив банківську систему України.

Звичайно, нарешті чи перестрою українського громадянства цілком роз-винути економічний потенціал розвину-ти наші країни, однак уже сьогодні можна говорити про те, що український ринок, ахив виявився мурирним за своїх зовнішніх політиків, зробив свій ви-бір і на результаті, українці працюють у Росії не ахив першим віде-прем'єром, головами Федеральних Зборів і воїсмі Державної Ахив, що, між іншим, про-томом отримав 340 років уже нікого не-має... І це імовірно, громадо-вний український становить сьогодні понад 40 % усіх іноземних працівників найма-ної праці: від ватковиків-нафтовиків і воїсмі московських тролейбусів до фа-хівець наукової ахивації професорів.

Позабавляючи можливість нор-мально працювати й заробляти в «рідній» державі, люди поддаються до суспільної, ахив, до речі, вони зовсім не вважають «чу-жого» і на результаті, українці й високо-цінніші громадяни, ніж цілком могут-ні ініціатори і ахив. Це азійський риз-підприємство зачепило твердження про-те, що Українці ні повітря повітряні рин-кові реформи. Але, на жаль, азійський шалів їхнього промислення, який і-нформаторами Росії, хоч, на жаль, поки що виходить так, що Росія поста-чає енергосилом кредити на наші реформи і наші безумства, ахиваючи ре-зубовий стіжку на радикальні ре-

Нішній Компартия Російської Федерації від керівництвом Зюганова стоїть на правішій позиції, ніж українська Соціалістична партія. КПУ, яка має найбільше «національним чинником» в Україні, відстоїть від Росії, відстоїть від ортодоксальних комуністів типу Аніл-ова та Зінаїди Андреевни.

Однак поки що квартал «ринок — схід» фактично не азійський серйозним політичним силами. На відміну від електорату претендує: Про-відник Зюганов України, Конститу-ційно-демократична партія та Партія праці.

Політична сила, що посідає квартал «ринок — схід», зможе розвинути свою політику внаслідок виборів, що в разі пропорційних виборів дозволять сформу-вати серйозну парламентську фракцію.

Проте, вважаємо, не азійське набути прихильникам цього шляху: що одер-жати Росії, що тісний інтересу, що Українці особливо бажано, щоб ко-ж частину свого шалуху в ахив економіч-них реформ.

Юрій ВОЛДИРСЬ, народний депутат України, в/о 112, Довженківська область (Роздільський Кошарський Кошарський), Валентина ВОЛДИРСЬ, народний депутат України, в/о 114, Довженківська область (Партия праці України), Володимир АЛЕХІН, народний депутат України, в/о 409, Харківська область (Роздільський Кошарський Кошарський), Іван СИМОНОВИЧ, народний депутат України, в/о 440, Чернігівська область (Партия праці України), Дмитро ДЖАНІТОВ, народний депутат України, в/о 440, Чернігівська область (Партия праці України).

21 лютого 1995 року. № 34 (1034)

Тарас КНЯК, народний депутат України, лідер головної депутатської групи «Державність»

му дотриманні постулатів ринку або за тігати старого порядку. До того ж успіхи, хоч яні дивно, приносять часто ринкові, а не соціальні ринкової економіці, не навчає аже про «соціально відповідальну» керувану економіку, котру як ні відстоє все більше західних економістів та політиків.

Все це ні в якому разі не означає, що соціалізм шез як ідея для соціального устрою. З одного боку, для нього не існує певних інварацій, бо здійснювані він перекурено, жорстоко, колективістськи — за лісом не бачили дерев. З другого — структура мислення, яка знає лише два альтернативи (ринкова або

жорстко, аже про «соціально відповідальну» керувану економіку, котру як ні відстоє все більше західних економістів та політиків. Хоча, вважаю, достатньо раціонально і зовсім не парадоксальною є формула «демократія — диктатура закону», якщо при тому зрозуміти, що соціально об'єктивний раціоналізм обов'язково існує для всіх членів суспільства норма, бо «лише закон свободи може дати» (Й. В.Гете).

Варто тільки слів сказати про аспект «соціальної об'єктивності» закону,

що, його родича земля і т.д. колись пробудяться. З багатьох малих диких народів, кимих свого часу були греки, постане цивілізована нація... Угорщина, ці нації та смуга Польщі й Росії створює співучасниками цієї культури.

Не вдаючись глибоко до вирішення проблем, зауважу, що для України завжди були характерні різні форми приватизації. Більше того, існували суттєві відмінності між регіонами. Наприклад, скасування капітала на Західній Україні в 1848 році стимулювало розвиток дрібноговиробництва з певними рисами кооперування, що було викликано демографічною ситуацією, з

ставити адміністративні перепони розвитку продуктивних сил села стосовно найму праці в сільськогосподарстві та земельної оренди... Адміністративними заходами з приватним капіталом ми тепер не повинні борітись. Відносини між державою та приватним капіталом складаються на засадах економічного змигання, конкуренції».

Якщо певний консерватизм, зберігаючи соціальні процеси, не солі не сприяють та рішучості ринкових перетворень, то позад реформ у промисловості набирає швидкості. Доречно було б проаналізувати перші результати, перспективи і, на жаль, серйозні прогалини. Спробуємо спільно з референтами В.О.Жориним та кандидатами економічних наук В.І.Кулішем зрозуміти це на прикладі Чернівців.

... КЕРОВАНОЮ

Ведучи мову про реформи, найчастіше вживаємо термін «приватизація». Оскаривши приватну власність на засадах цивільного формує найважливішу опору ринкової структури, то капіталізм або соціалізм є водночас стратегіями проти приватної власності на засадах виробництва або за неї, в реальному капіталізмі приватна власність контролює над економікою через політичний устрій або проти контролю. Але і в приватизаційних процесах не може бути однозначних реперентів чи анісом. Намагання копіювати ніби й стандартні рішення, бажання ший порядку, який би сам забезпечив добробут та безпосередню функціонування, не має підстав. Подібне бажання може лише полегшити зловживання ринковими принципами, а з іншого боку, збільшити розбінства громадського або політичного контролю.

НЕ МОЖНА людей примушувати бути соціалістами. Людей це вже проходило, коли бому дитинство бому мовчати та ідею його діомського визволення — фомізму.

В такому разі контури соціального ринкового господарства застосовуються лише тоді, коли керівник хоче уникнути небажаних втрат чи об'єднати рятівне державне стимулювання.

Завдаючи 6, звичайні і інші зрозумілі ідеї на Україні процес майнової сертифікації. Залишаються біда питання тактики і стратегії.

Куди вкласти свій майновий сертифікат, як реалізувати своє право стати власником? Ажотаж посилюється чутками про швидке завершення приватизації та і останній указ Президента — свідоцтво тому. Ходять різні чутки про наше українське багатство, про частку кожнаго з нас у ньому. Після проголошення незалежності України, за підрахунками академічних (Закінчення на 9-й стор.).

ЕКОНОМІКА МАЄ БУТИ:

... РИНКОВОЮ

У МІЖНАРОДНОМУ доводиться вжити поняття «капіталізм» без будь-якого застереження асоціюють із ринковою економікою. Отже, на перший погляд, логічно твердити: «Соціалізм мертвий, дай живе капіталізм!» У такому твердженні звучить переконання, що існують лише два типи суспільного то економічного устрою: — ринковою економікою або плановою господарством, свобода або соціалізм. Таких членів оцілюються «треті шляхи» є модісольному застосуванню поняття або жваві, ямачих іхні тільки сторони.

... СОЦІАЛЬНОЮ

Так, іронію може виділяти ст.10 Конституції України, котрій уже не пакує, на жаль, атрибут «тимчасова»: «Основу економічної системи України становить соціалістична власність на засоби виробництва у формі державної (загальнонародної) і кооперативно-кооперативної власності... Держава охороняє соціалістичну власність і створює умови для її примноження. Ніхто не має права використовувати соціалістичну власність з метою особистої наживи та в інших корисливих цілях. Інші форми власності не визначаються. Отже, ніхто не має права на право бути повним господарем, бо це в усіх випадках трактується як форма наживи. Комусь не подобається у згаданій статті ще й чинний охорончій контроль з боку держави. Невраховано? Відмінний. Але до чого може призвести ще одне виключення разом з купівлю і дитяти, спробуємо далі проілюструвати. Особливо це стосується перелічного періоду.

Разом з тим під час «мертві соціалізму» з'являється небезпека жити під дамокловим мечем ринкового господарювання, бо на частку штовхавши від радянського до ринкового догматизму. Небезпечна поязве ще й у тому, що у разі невідчужливої бачать у нечітко-

плановою економікою, капіталізм або соціалізм), змушує у разі нещадної однієї шукати порятунку в протилежній. Цей принцип політичного маятника в Європі став не менш значущим, при оцінці також, при переході до багатих посткомуністичних країнах. Азія річ у тому, що в країнах із ринковою економікою населення вбачає у своїй державі, як пише сучасний економіст К.Т.Біденкоф, «перш за все соціальну державу й робить свою лояльність до держави лише від того залежно, як соціальна держава реалізує сподівання громадян».

Коли і «мертві соціалізму» впливає переважання лише ринкового господарства (від чого застерігав папа Павло Іовані II під час пологорої центральноамериканськими країнами), то «соціально відповідальне» не керуване ринковою господарством мусить бути віднайдені та зреалізовані. Інакше, як він вважає, будуть «надаля» страждати головним чином країни, що розвиваються, суспільний устрій котрих досі не допускав ніякого авторитету демократичної правотворчої держави. Це породжує також ілюзію, ніби набутий «економічний розрив» розвинути (сагітарний?) інакш служить порятунку, добробуту та миру а світі.

Замість світової соціалістичної революції світовою ринковою революцією не поміняє спільного принципу капіталізму та соціалізму — принципу раціоналізму (homo economicus), альтернативна схема мислення (соціалізм) переносить раціоналізм до центральної планової інстанції (колективний раціоналізм), стратегія котрого базується на відповідній «людській соціалістичній». Бачилі сему, підкреслює звичай, ма-

оскільки останній є аналізом загальної політичної, економічної та гуманітарної концепції даного суспільства. Дошлість закону (тут відомо, що насамперед про закони економічного характеру) мусить бути усвідомленою, отже, аргументованою. Не можна лідати примушувати до щастя. Людино це вже проходило, коли йому диктували до чого коментувати та ідеї «національного бачення» фашизму. А те Сент-Екзюпері переконаний у тому, що не слід поспішати людини допомагати, якщо він хоче збудувати вітряний млин; слід пересвідчитися в тому, чи має людина потуги до моря, якщо ж ні, то щій людини треба пробуджувати любов до морської стихії. Мабути, тому й варто соціальні ринкові реформи у Німеччині приписувати не лише самому Л.Ерхарду, але й німецькому народові, бо саме завдяки широкій розвиненій роботі, переконувально залученим виробник, фахівців до безпосереднього обговорення реформ, співвідповідальність лягла на всі маси. Це водночас анімає надлишкове політизування ситуації, партійні протистояння. Не зякає було б цей чинник урахувати й іншим державним мужем України.

... НАЦІОНАЛЬНОЮ

Хоча, як слушно підкреслюють нині політологи, наша країна не повинна копіювати чужі зразки, бо історія не виключає власних національних шляхів, базованих на історичній традиції та ментальності. Зрештою, що сказав, що до посткапіталізму можна перейти лише через капіталізм? Всякі соціальні схеми — то продукт політокономічних (нерідко спекулятивних) фантазій та узагальнень. Ми ж маємо власну собору досвід та похилих інших. Урахуємоши перше, не повторюємо другого. Тільки тоді збудеться прощоту філософа Гердера з його «Ідей»: «Україна стане лавою Грецією: краще несе чужого народу, йнакше несе суть, його музичну ду-

шого боку, та центральноевропейськими впливами — з другого. Навпав, на сході України після 1861 року було дано поштовх до великотварного виробництва. Останніми землями господарствами на селі та рисами спеціалізації. А мали ми ще й досвід хутірного господарства та колективних сільських громад, толк. Узагалі, в нашому сільському господарстві нині повніні історично прагматичні великі сільськогосподарські об'єднання (на засадах добровільності) та приватні господарі (не обов'язково вживати термін «фермери»). Землю чи окремі пів можна успадковувати націоно, але їх не можна проловати, приватний перші 5-6 років, доки не буде завершено земельну реформу, та люди не отагоються від іншійших негараздів. Маємо на Буковині несподівані приклади, коли нині (не за часів О.Кобляківської) судило в поліді землі виступає соніра, коли жаліби «бізнесмени» складають списки успадкованих людей — жеврків, алдоколіжів, — аби за безцінь сккупити у них землю. Водночас це не повинно стосуватися діянок землі під об'єктами, котрі приватизують, а зупинити купівлю, а не мають проводити паралельно. На міжнародному симпозиумі в червні 1994 року в м.Аугсбурзі (Німеччина) чимало західних економістів задрядили України, що вона має можливість уникнути спекуляції, котру в Європі вважав найважливішим споконусилою стороною людського буття. Отже, і в майбутньому мусить існувати механізм, який би забезпечував право продажу землі лише тому, хто на ній працює (наприклад, через земельний банк). Але нинішні когосети та владогоспи поанілі відіати історію. Таку тезу мають підтримати нагай політичні лілі, бо це не суперечить і їхнім документам, котрі не слід забувати. Між іншим, в 1925 році на XVI партконференції голова Раднаркому О.І.Ріков заявив: «Немає ніякої потреби

Голова Верховної Ради України
О.МОР

Официальный представитель
Горьковского завода «ПО ГАЗ»
и ГП «Москвич» (АЗЛК)

Предлагает со склада в Киеве:

АВТОБУСЫ

МИКРОАВТОБУСЫ РАФ
разных модификаций

КАВЗ-3976
(пассажирские и
грузопассажирские)
ПАЗ-3205

ГРУЗОВЫЕ АВТОМОБИЛИ

ЛЕГКОВЫЕ АВТОМОБИЛИ

Москвич 2141-S
Москвич-2335 пикап
(с тентом
или без него)
Москвич 2126
заднеприводный "ОРБИТА"

ГАЗ-3307
ГАЗ-3302 (полторка)

ИЖ-2715
грузовые и
грузопассажирские

Автомобили УАЗ
пассажирские
грузовые
микроавтобусы

ГАЗ-31029
ГАЗ-31029
(51 комплектация)
ГАЗ-31022
(универсал)
ГАЗ-310240
(представительская)
ГАЗ-310212

Телефоны в Киеве:
(044) 264-74-42, 264-96-69
тел./факс 264-24-05

ПОРШНЕВЫЕ КОМПЛЕКТЫ

(гильза, поршень, кольца, палец)

к автомобильным двигателям:

КамАЗ, ЗИЛ-130, ГАЗ-53, ГАЗ-24,

"Москвич" - 412

к тракторным двигателям:

СМД 18, СМД 20, СМД 22, СМД 60, Д-240

Двигатели к тракторам: МТЗ, ЮМЗ: Д-243.91, Д65Н
Основные партии поставим в кратчайший срок своим транспортом.

Нам большой опыт в области поставок запчастей - гарантия
полного удовлетворения запросов наших клиентов.

245780 Сумская обл., г. Конотоп, ул. Островского, 16,
Телефоны: (0547) 4-21-73, 4-32-76, 4-31-38

Для оплаты р/с 467412 в ПИБ г. Конотоп, МФО 337366, АО "Госспристрахбанк"

Украинско-российское производственное

предприятие
«Днепроспблес»

принимает заказы на изготовление стальных

изделий из дровяных клееных пород:

— оконные блоки раздельной кон-

струкции;

— дверные блоки филленчатые цель-

нодеревянные;

— плинтус, наличник, рейка, вагонка,

доска пола, брус по размерам заказчика.

Реализует:

— шпалы железнодорожные широкой

колеи (непротитанные) I, II, III тип;

— пиломатериалы обрешечные.

Форма оплаты — предоплата, безотзывный

аккредитив. Возможен бартер

на продукты питания.

320070, г. Днепродзержинск,

пр. Карая Маркса, 60, каб. № 529, 532.

Телефоны (0562)

45-21-32, 44-06-23, 44-16-37.

Факс (0562) 44-06-23.

Официальное
представительство
СУХРЕМЕСКОГО
ЧУГУНОЛИТЕЙНОГО
ЗАВОДА

в Украине КРОТЮК-КИЕВ

ПРОДАЕТ

трубы канализационные

попелитовые и чугунные.

ЧК-50, ЧК-100,

в фасонные части к ним

Телефон:

(044) 452-27-97

Факс:

(044) 452-28-29

МАШИНЫ ЧЕХ ШВЕИЦАРИИ

RAREX BANK

СПРАВЕК
О ТЕКУЩИХ
КУРСАХ
ТЕЛ. 213534

КОРРЕКЦИОННЫЕ
СЧЕТА
ТЕЛ. 210779

НАЛИЧНОЕ
ВАШЕТА ЗА
СЕРВИСНОСТЬЮ
ТЕЛ. 233378

КОММЕРЦИАЛЬНЫЕ
ВЕРСАЛИТИ
ТЕЛ. 213764

МЕЖДУНАРОДНЫЕ
ПЕРЕВОДЫ
ТЕЛ. 229533

ул. Свободы 3, Рига LV-1522, Латвия
Тел.: (371) 228672, 222889, 222291
Факс: 212091, 222464, 220182

Star
Сильно украинско-нишевое предприятие Authorized Dealer
Немецкий стандарт качества!

486DX-40 VLB, 4MB RAM, 260 MB HDD, SVGA 1
MB VLB, 1024x768 0.28 LR, NI \$1176
486DX2-66, VLB, 4MB RAM, 420MB HDD, SVGA
1 MB VLB, 1024x768 0.28 LR, NI \$1290
486DX2-80 VLB, 4MB RAM, 540 MB HDD, SVGA
1 MB VLB, 1024x768 0.28 LR, NI \$1391
Pentium-90 PCI, 8MB RAM, 540 MB HDD, SVGA
1 MB, 1024x768 0.28 LR, NI \$2582
Star LC-90 \$154 EPSON LX-100 \$199
Star LC-15 \$297 EPSON LX-1050+ \$345
Star SJ-144 Color \$365 EPSON FX-1170 \$530
Star WinType 4000 Laser \$615 EPSON EPL-5200
Laser \$850

**А також інші принтери, сканери,
комплектуючі, Multi Media
Київ, вул. Червоноармійська,
57/3, тел./факс (044) 227-51-43,
220-13-96.**

**КОНДИТЕРСЬКІ
ІЗДЕЛЛЯ
ОПТОМ И МЕЛКОМ
ОПТОМ
СО СКАДОВ в Києве:**

конфеты, печенье,
вафли, карамель,
шоколад, батончики,
холодок, жвачки...

**Тел./факс (044)
290-02-03.**

Арбитражный суд До-
нецкой области (м. До-
нецк, 340105, бульвар Пуш-
кина, 34) поручив справу №
28/5-22 про банкротство
коллектору «Серв і Конд»
юридична адреса: 342994,
Константинопольский район,
Донецкой области, с. Тара-
сівка, голова Троян М. С.
бандівські режіми: р/р №
400613 у Константинополь-
ському відділенні АК АІВ
«Україна», м. Константино-
поль Донецкой области,
МФО 334130.

Арбитражный суд при-
мас заяви кредиторів і
можливих санаторів упро-
дочай місяця з дня публіка-
ції.

РЕАЛИЗУЕМ:

Автопогрузчики 40818, 40815,
экскаваторы Э02628

на базе МТЗ,

компрессоры передвижные,

бетономесители гравитационные,

катки дорожные ДУ-54, ДУ-80,

автозаправочные станции,

топливораздаточные колонки,

КамАЗы,

прицепы ГРБ.

Тел.

435-70-77, 435-21-22.

Со складов в Украине

сырье для
пищевой
промышленности

какао-порошок, ванилин,
аракис, изюм, спелцин

Запорожье	(0612) 65-31-66
Днепро-Донецк	(0422) 3-20-44
Киев	(044) 417-70-80
Кременчук	(05366) 4-38-73
Луганск	(03322) 3-03-14
Харьков	(0529) 34-46-95
Одесса	(2482) 47-88-76
Ровно	(36222) 3-72-27
Севастополь	(3652) 57-10-80
Львов	(0432) 46-90-51
Черкассы	(3472) 42-14-38

САМЫЙ КРУПНЫЙ СКАЛАД

запасных частей к болгарским погрузчикам

- около **150**
- а также авто- и электропогрузчики:
- ДВ 1788.33 (грузоподъемность - 3 т.)
- ДВ 1621.28 (г/л - 1,25 т., работа в ж/д вагонах)
- ЕВ 818.56 (г/л - 1 т., 3-х сторонняя обработка груза)
- электропульты г/л 0,5 - 5 т.

Постоянно в продаже:
ТЕЛЕЖКИ ГИДРАВЛИЧЕСКИЕ (2х)
для магистралей, складов, баз.

Получаем описанные погрузчики

348047, Луганск, ул. Косового, 32
Факс: (0642) 54-73-02 Тел.: 178028 START UX
Тел.: 54-70-72, 54-03-45, 54-01-02, 54-00-71

**Фирма
«Ятрань»**

**реализует
пищевые
машины
с любыми
шрифтами.**

**Тел. (044)
412-16-70.**

Вниманию руководителей транспортных организаций
и частных лиц

Реализуем со склада в Чернигове:

ГАЗОБЕДОННОЕ ОБОРУДОВАНИЕ НА СКАТНЫЙ ГАЗ для пассажирских
автомобилей, автомобилей ЗАЗ, ГАЗ. В комплекте 8 ОБЪЕДИНЕННЫХ баллонов.
Прокладки под голову блока цилиндров автомобилей ГАЗ, ЗАЗ, «Москвич».
Обращаться по телефону (8-046-22) 3-45-53.

В номер

Київ

Що, сябри, гуляти будемо?

З 23 по 26 лютого у Білорусь відбудуться дві культурні України.

Це відбудуться на дві білоруської культури, що проходили у нас у 1993 році. За словами віце-прем'єра — міністра з гуманітарної політики Івана Кураса ще складено остаточно списки тих, хто стане втіленням вітчизняної культури у дружній державі. На жаль, кількість учасників, на прохання господарів, обмежено до 200 чоловік.

Тому частину робітників культурної нині, як викиди бажали взяти участь у заході, залишилася за бортом.

Серед тих, хто поїде до Мінська, — Євгенія Мірошиниченко, Анатолій Солов'яненко, Ніна Матвієнко, квітень «Вербена», Державний заслужений академічний ансамбль танцю, інші діалі мистецтва і колективи. Вітчизняні «сирни» дадуть концерти естради, камерної музики, опери та балету. Планують також організувати фестивалі українських фільмів, виставку книг, живопису, провести ряд творчих зустрічей.

Що ще акцією з держбюджету виділено 20 млрд. карбованців.

Нам досі болить Овсенцім

У неділю Сергій Рад Українсько-малоруського в Будинку художника вечір, присвячений 50-річчю визволення Овсенціма. На зібранні демонструвалися фотоматеріали, виступили колегії в'язні.

Від духовного до насущного

Минулої суботи стілоний Будинку художника повнілися дитини дівчинокогося. Були тут і дорослі. А привело їх сюди бажання ознайомитися із сучасним монументальним сінтісмом. Художник-монументаліст Г. Зубченко зустрівся із учасниками клубу «Юний художник». Організацію ввійшла у клубу ввечері виступу нагупотара, відомого проповідника здоров'я Миколи Кошчака.

Суми

Релігійно-лінгвістичний десант

До Сум прибула група американських учителів. Вони перебувають тут кілька місяців. Мета змагання освітній — допомогти міським жителям у вивченні вільської мови. Цю акцію організувала одна з релігійних міськ. Ток американці не тільки навчають мови, а й виступають словом Боже.

Одеса

Бал у театрі короля

Одеському театру музичної комедії нещодавно приїхав із співанського майстра сцени Михайла Володяного, талант якого реалізує саме тут. У неділю, 19 лютого, сотні одеситів та гостей міста мали шпальну нагоду побувати на спектаклі «Бал на честь короля», присвяченому М.Володяному. Сценічні партнери короля оперети та молоді виконавці створили виставу, підру пам'яті свого вчителя.

Зсув утихомирився

ЯК УЖЕ повідомляв «ГУ», в Чернівцях на поштову ленту, опитався деформативні ґрунти на одному з крутих схилів було зруйновано житловий будинок, завдяки шкоди промисловим підприємствам, лікувальним закладам, установам, що розташовані у цій зоні.

Влада, якій треба віддати належне, оперативно відіслала потерпілих та евакуйованих до лікарню. Людям, що залишилися без помешкання, надано нові квартири.

На небезпечному крутих схилі провадиться робота щодо його укріплення.

— Завдяки комплексу заходів зсув усталоса втихомирился, — повідомив головна Чернівської міськради Микола Федорук.

Репортаж

СУБОТА. ВЕЧІР. ХРЕЩАТИК

ЛЮБО гуляти Хрещатишком суботнього вечора. Ніхто не штовхається, поспішаючи до роботи; людський потік плавно просторими тротуарами некавалю, поволі. Хрещатики злегка, ніжно освітлені — провіяє лише третина наявних ліхтарів, енергетична криза відчуватиметься і в самому серці країни. Така, знаєте, інтимна обстановка на голодній вулиці столиці. Книжки відпочивають.

Втім, розслабитися в суботу дозволяють собі не всі. Ос. можливо переїзти пасажирів в гурті людей сумнівної зовнішності малойської патруля. Нульовість в черзі до фирмового магазину «Венетон» обтяжені зайвими доларами громадяни. А ніхто...

«Післязнімний переїзд кодо ЦУМУ, натовп людей. Ввечері, перед натовпом запер в несприятелі повіз хтось чи то мін, чи то клопе, перед ним — скринька для грошей. Обличчя чужеродця розфарбовано, на тротуарі вино розквітлий, нікого з театру, фрак; кинь котрийсь галач до скриньки грошівка — тоді стрепенеться мін і, на превелику вікху присутніх, займе іншу позу і зобразить новий босебеланий вираз на розмаїтій, фантомній. І знову застане — до наступного «внеску». Галачі сніжись Перекосі покляло вікху промовисто крутять палець біл скерон. Модала ще кладає гроші...

Отже: Хрещатики, чудовий суботній вечір, громадяни за-робляють собі на життя. Хто як уміє. Швидко і професійно мовлять жидки біл бесірабського ринку спритні хлопцатки; під «Центральним» гастрономом перепродають біл бачоні бабусі, у самому гастрономі порці із горличаним віддалом «стрільють» на пашку кілька ласишків, чашечку дукіть обміну валют — кілмаро мін...

Вн, звісно: — Скільки коптів? — Ну, тутось тисни протисті, смістот — в колярі! Вн: — Гм... — Та на мене ніхто не внипис... (І тут-таки тиска по-рада: «Коли мене просятинуть — то хатуриччя...») — «Труба» — пате бачакиний вулик. Як тут співати? І спечеряться про поїтку. Ті поїтка каву. І проїтка спечеряться. Простіть для себе і бездомних тварин — разом із тими ж тваринами. Покладати міліціоні «з бачакиний» тут не пологенно... У відпо-віст — обурення, купа «ва-вокатів», бабусі, що спінчувають. Мінді дні і з мін... Зате зеру — тиша, мало

автомобілів. Освітлені кав'ярні в «Пасажи» Темний, ввечері — коладний тотола «Хрещатики». А навпроти — тепліше, справжнісенькі «за-білчани» — а дуже оригінального малюю — «Кафе». Ко-лиш тут продавали наде-шанні в Києві булочки та смачні булочки до нього, і тому «Кафе» дуже любий поїтка... Анатолій МАРЦІНОВСЬКИЙ.

Зв'язок

ЯКА РАДІСТЬ! АЛЕ ДЛЯ КОГО?

1994 року в Україні введено в дію 302,5 тисячі телефонних номерів, побудовано 10 міжміських АТС, проведено 1040 км міжміських телефонних ліній, повідомлено на зацікавлені колеги Мінзв'язку України за підсумками 1994 року міністр зв'язку Олег Промисловський.

Він повідомляє, що Україна на сьогодні має прямиї телефонний зв'язок із 195 країнами світу. Проте, зазначив міністр зв'язку, обсяг телефонних номерів із зарубіжними країнами в 1994 році скоротився на 25 відсотків.

Минулого року підприємства Мінзв'язку України отримали 6,3 тис. крб. прибутку.

Він повідомляє, що Україна на сьогодні має прямиї телефонний зв'язок із 195 країнами світу. Проте, зазначив міністр зв'язку, обсяг телефонних номерів із зарубіжними країнами в 1994 році скоротився на 25 відсотків.

Минулого року підприємства Мінзв'язку України отримали 6,3 тис. крб. прибутку.

Українська ІАЕЯ
ПЕРШІ РЕЧУВКИ

Охорона — справа техніки

У Національному виставочному центрі — міжвузівська виставка «Охорона-95». Завіс бачили та обієкти малозначні, імовірно — прибудовані на нинішній актуальності. Тому й інтерес, виявлений до експонатів: засоби персонального захисту, систем телевізійного стеження, охоронної сигналізації — з боку промислових організацій, банківських структур, поділу не величезні.

Особливу повагу — до охоронних автомобілів. А одна з них — спеціально розроблений автомобіль для переміщення цінних імітаційних виробників, вже одержав київську прописку. Йому прибудовано за 130 000 мрок столичний банк, представники якого зобов'язали ліквідувати невідомі.

Валерій ДРУЖЕНКО.

Виставки

Валерій ДРУЖЕНКО.

«ЗНАННЯ» НЕ НОСЯТЬ ЗА ПЛЕЧИМА

ЙДЕТЬСЯ, в даному разі, про Товариство «Знання», котрі й у благополучні часи не сидять на п'єдесталі й держаться, само собі заробляють гроші. Тепер заробляти стало важче, але «Знання» вірне своїм принципам.

У Товаристві відбулася презентація двох перших книжок нової серії «Українська ІАЕЯ» — «Перші речинки» та «Постати на тлі революції». Це нарис, присвячений понад десятиліттю найпопулярніших постатей в історії нашого державотворення, починаючи від Хмельницького. Більшість з них, як кажуть, «на слуху», але чи знають, чия, скажімо, надмірність Іван Мазепа, гетьманів, Іван Ісаака Мазепи — прем'єр-міністра УНР? Як здалося видати? Ви-

пущаннє кілька популярних «лічбеників», книгу «Для мужчин піся сорочка» — а на виручені копті придбали папір... На черзі — випуск двох книжок з цієї серії, втім присвячених так само українства як Антинський, Шепетиків, Шухевича та інші.

А ще «Знання» збирається видати оригінальний довідник для ветеранів війни та праці, це буде перша спроба зібрати всю інформацію про війни й послуги, якими ці категорії людей мають користуватися. Товариство, чи не вперше у своїй історії, звернулося за допомогою до районних Рад та банків — з проханням долучити це видання. Якщо

Презентації

поміч надає — ветерани одержать книгу безоплатно, як подарунок до 50-річчя Перемоги.

Віталій ЖЕЖЕРА.

УКРАЇНСКА ІАЕЯ.
ПОСТАТІ НА ТЛІ РЕВОЛЮЦІЙ

Проблема

І ПОГЛЯД СУМНИХ ОЧЕЙ...

ПОВЕТОРА поспішав додому, де на мене чекає сімейний затишок, тепла мамина вечеря. Перетинаю довгий підземний перехід, не помічаючи прощання квітні і газету, самодіяльних жуків і кішок.

Та раптом зупинився: біля стіни стоїть старішка сусідка бабуся. Дістає гаманець, кладе кілька тисяч карбованців, а у відомого мене «батьку» і... промивший погляд сумних очей.

Наступного вечора знову зустріну її. Грошей у мене немає, але у цукерки. Висипав повну жемчу, нехай старішка поведе з чаєм.

— Органіми соціального захисту населення, — говорять Н.Тимошенко, — зникають у кишень пенсії і близько 60 тисяч допомог малозабезпеченим громадянам, самотнім та багатодітним матерям і дітям-інвалідами, то становить 600 млрд.крб. на місяць, або 8,6 трильйона крб. за минулий рік.

Однак якими б значеннями ці суми не були, вони не можуть задовольнити навіть мінімальні потреби конкретної людини. Бо одноразова матеріальна допомога за минулий рік становила 300 тисяч крб., доплата на хліб — 60, а мінімальна пенсія — 288 тисяч.

Нині в Києві проживає майже 30 тисяч самотніх громадян похилого віку, 12 тисяч їхніх опікунів надомною формою обслуговування, тобто соціальні працівники приносять їм додому хліб, молоко, ліки, в малозабезпечених громадянинах безопікунів обиди. Крім цього, платять за

Напередодні Різдва купують тістечка, печиво, хочуть пригостити бабусю, але, на жаль, її немає. Не з'явилася вона і дові. Синодіальна, що з нею все гаразд.

Як старішка, що ця старішка, років вісімдесят, жінка змучена, стоїть і просять на шматок хліба? Неже держава не в змозі побороти цю неї і таких, як вона?

По відповіді звертаємо до начальника відділу психіатричного соціального захисту населення Київського міськвиконкому Надії ТИМОШЕНКО.

комунальні послуги, вживають хатню роботу.

— Нині проблем із поселенням самотніх громадян в інтернати нема, — додає заступник начальника відділу обслуговування інвалідів і ветеранів праці ОЛЬГА ГУЛЕНКО. — Усім, хто потребує нашої допомоги або бачить переїхати на постійне чи тимчасове проживання в будинки-інтернати, потрібно лише звернутися до районних відділів соціального захисту населення.

У 8 київських будинках-інтернатах для інвалідів та старих на повному державному утриманні проживає 1765 чоловіків, жінок обслуговує 950 працівників.

Із 337 чоловіків, що протягом минулого року переїхали на проживання в будинки-інтернати, заклади старішки, лише половина дієсно самотніх, решта має близьких чи далеких родичів, які перші мають з'явитися на утримання держави, не забувши заволодіти їхнім житлом. Хтось може зауважити мені, що, ма-

лая, різні бувають сімейні обставини і що у всьому цивілізованому світі люди користуються послугами служб соціального захисту населення.

Так, користуються, але, як правило, за певну плату. Причому умови проживання в таких закладах залежать від розмірів плати.

У нас же все по-іншому: держава дає їм їжу, одяг, ліки, але не дає їм грошей, щоб вони могли жити. Вперше, коли ми жителів соціального захисту населення позбавили його родичів чи просто сторонніх людей, так званих опікунів — нібито з метою догляду за старішкою, а варту — коли через деякий час таких бабусю чи дідуся віддають до інтернату.

А працівників органів соціального захисту населення змушують видавати таким, а дозволу сказати, «родичам» путівки до інтернатів установам на їхніх батьків. Бо немає закону, який би платив регулював би.

Олеся ОЛЕНІШКА.
Фото Олександра КИМЕНКА.

У номері

• Хмельницький

Шинкує, подружжя на фронті!

Обласна Рада ветеранів, гарнізонний Будинок офіцерів та міська управління соціального захисту населення провели оригінальне свято — «Золоте весілля» для фронтівців, що провадили в парі більше 50 років. За урочистістю стали сім 63 пари, біля яких високопоставлені підрозділи та побажання тамади і «весільні» старости — депутат обрання і начальник управління Іван Осодор. Бо, як він вважає, тільки молодість з цитрою, славою і гордістю міста.

Михайло ВАСИЛАШКО.

• Кіровоградська область

Школа з перспективою

Радісна подія відбулася в житті дівчаток села Голубівки Кам'янського району Кіровоградської області, куда переселено родини із зон Чорнобильської АЕС.

Гостинно прийняла учнів нова середня школа. Сучасну споруду зведено з розрахунку на розвиток села — отже, на збільшення числа учнів.

На змичку: розділити радість місцевих дітей прийшли іхні ровесники з районного центру Камінь, а з якими діти чорнобильці раніше навчалися в районній школі.

• Ужгород

Запрограмовані «зайці»

З ініціативи міськради в обласному центрі почала курсувати два автобуси, які відвозять учнів до шкіл безкоштовно. Такі рішення викликає на самісімей черговим подорожчаним квітня, по дельно не поїхати багатьом батькам. Місцева влада водочас сподівається, що з чим кроком поменшає «зайців» — підлітків на рейсових маршрутах. Хоч, як записують керівники АТТ та водії автобусів, заважким скористався безкоштовними послугами не бракує і серед дорослого населення Ужгорода.

Микола ГОРБАТ.

Правління Національного банку України викопало глибоко співзвучні заступницької коруючого управління Національного банку України Доценку І. П. у зазвичай з тяжкою втратою — смертю його матері

Клидів Петрівна.

Туга за минулим щезне. Якщо буде достаток

Соціопитання

ПОЗИТИВНЕ ставлення до адекватності економічних реформ — стабільна риса громадянської думки столиці. Це акцент підтверджує соціологічне опитування киян, проведене наприкінці січня «Демократичними ініціативами».

Повороту економіки до того стану, а якому вона перебувала до перебудови, бажало б лише 17 відсотків, а 13 відсотків підтримують планово-державний розвиток економіки. Крім цього, більшість опитаних апелювала не стільки за соціально орієнтований ринок (25 відсотків), скільки за алінійний розвиток ринкових відносин (41 відсоток).

Водночас щодо темпів економічних перетворень думки киян розділилися: 32 відсотків наголошували на швидкому і цілковитому переході до ринку, в 39 — підтримують поступові обережні зміни.

Освоєний чинник, що адекватна ставлення до економічних реформ, це, безумовно, адекватні опитаних.

Саме найближчі (18–20-річні) обстоюють швидкий і радикальний перехід до ринку — 52 відсотків. Серед 21–30-річних таких виявилось 48 відсотків. Решта вважає, що до ринку просуваються слід обережно, поступово.

Як показало сітчане опитування, тут киян за соціалізм починається тоді, коли бракує грошей на харчування. У групі найменш опитаних, які можуть усе собі дозволити, 75 відсотків висловилися за капіталізм і жоден — за соціалізм. У групі тих, кому загально грошей вистачає, 48 відсотків схилилися до капіталістичного устрою і лише 23 — до соціалістичного. У групі тих, хто ледь дотримує аїд зарплати до зарплати, думки поділялися напіві: по 31 відсотку як за соціалізм, так і за капіталізм. Серед зовсім збіднілих частин населення прихильники соціалізму виявлялися як 42 відсотка, а от капіталізму лише 14.

Наведені цифри свідчать, що оцінки респондентів прямо залежать від їхнього добробуту. Тож чим більшим буде наш достаток, тим меншою буде туга за минулим.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Чоркес.

Чоркес.

Чоркес.

Чоркес.

Чоркес.

Чоркес.

Чоркес.

Чоркес.

Чоркес.

Чоркес.

Чоркес.

Чоркес.

Чоркес.

Чоркес.

Базарний день

Ціни на основні продукти харчування на ринках України (19.02)

	Київ	Чернігів	Черкаси	Чернівці	Калуш. м. Київська обл.
Кілограми	260-300	170-180	160-180	170-200	280
Свинина	380-450	190-200	200-220	230-280	280-300
Харч.	300-400	240-250	200-220	140-160	600-700
Сир	240	140-160	140-170	140	
Яловичина	120-130	100-100	100-110	90-100	140
Овця (1/2)	130	80-90	90		130-140
Масло вершкове	600-650	540	500-550	500-600	700
Сметана	300	150	120-150	130-160	180-200
Сир ацидний	400	60-80	130-140	160-180	180-200
Картопля	20-25	20-25	20-25	20-25	20-25
Молоко	200-220	110-120	180-200	180	
Морква	60-80	30-40	25-30	30	25-30
Цукор	70-100	50-60	20-25	33	30
Вівсянка	230-400	60-80	90-100	80	100-120

Рівень добробуту

Якщо коштів вистачає тільки на хліб та воду

Аналіз пенальтків на житло показав, що в Закарпатській області 1991 році не платили за житло та квартири послуги 14 відсотків населення, 1992 році — 18, у 1993 році — 19, у 1994 — 25, а вкінці вже прибіли 40 відсотків. Борг населення за житло складає сьогодні 1325 млрд карбованців.

Вдарили цінами по нервах!

Федерация професій Черкаська провела в найбільшому паладі культури обласного центру зібрання свого активу, назвавши його зборами протесту проти чоркесів і нервах населення.

Сьогодні середня зарплата в промисловості області становить 900 тисяч карбованців, а сільськогосподарської — менше. Хліб при цьому не знають утримати, приймаючи безглузді рішення про підвищення ціни і тарифів? — запитували оратори. Дії уряду присутні на зборах назвали злочин-

ном, геноцидом проти свого народу.

Обласні збори направили Президентові України, Верховній Раді і Кабінету міністрів резолюцію з вимогою негайно зупинити дії чоркесів № 4-6 поспішав Кабінету міністрів № 733 щодо введення нових тарифів на комунальні послуги і транспорт тоді, поки не буде встановлено реальну межу малозабезпеченості і відповідно до цього мінімальної зарплати плати.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Чоркес.

Так було: мерзні та плати

Відтепер киянці не будуть платити за теплопостачання з реалією «неякісності». Цей термін впроваджено розпорядженням уряду Києву й відповідає положенням, за яким роками місячних платежів за теплопостачання, які не відповідають фактичній кількості, які піддаються торгівлі опалення (Кі). Останній він значить представників житлово-експлуатаційних організацій підлягає дії фактичного обсягу витрат палива на нормативний та відбивають у відповідному акті. Нове положення розроблено фахівцями держкомітету Києву з житлово-комунального господарства. Раніше киянці оплачували послуги за теплопостачання незалежно від того, теплі чи ні батареї в будинках та квартирах і чи є гаряча вода.

Подія-Прийма.

Синергоноль.

